

Alte Drucke

Concilia quatuor generalia

TOMVS PRI=||MVS QVATV=||OR CONCILIO||rum generalium. || Quadraginta
septem Conciliorum prouincialiu[m] au=||thenticorum. || Decretorum
sexaginta nouem Pontificum. Ab aposto=||lis & eoru[m]de[m] ...

Isidorus <Hispalensis>

Parisiis, 1524

INCIPIT CONCILIVM ARELATENSE III. XXIII. EPISCOPORVM, ERA. CCCCLXI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150505

Capitulum vigesimum tertium

Si in alicuius p̄byterio infideles, aut faculas accēderint, aut arbores fontes vel saxa venerēt, si hec eruerenē neglexerit, sacrilegi se esse reum cognoscat, domin⁹ autem ordinator rei ipsius si admonitus emendare noluerit, cōmunionē priuetur. **A**

Capitulum vigesimum quartum.

Eos qui falsa fratribus capitalia obieciſſe conuicti fuerint, placuit eos vſq; ad exitum non cōmunicare, sicut magna synodus ante constituit, nisi digna satisfactione penituerint. **B**

Capitulum vigesimum quintum.

Si qui post sanctam religionis professionem apostatāt, & ad seculum redeunt, & postmodū penitentie remedia non requirunt, sine penitētia cōmunionem penitus non accipiant, quos etiam iuſſu bernus ad clericatus officium non admitti, & quicūq; ille sit post penitentiam, secularem habitū nō presumat, quod si presumpserit ab ecclesia alienus habeatur. **C**

Explicit concilium Arelatense secundum.

INCIPIUNT CAPITVLA CONCILII ARELATENSIS TERTII.

I Ut diaconus ante. xxv. & sacerdos ante xxx. annos non ordinetur.

I Ut laicus ante annum conuersionis non ordinetur.

I Ut digami vel penitentes vel repudiatarum mariti ad sacerdotium non prouehantur.

I Ut qui clericum alienum defendere nititur cōmunionē priuetur.

Explicit capitula.

INCIPIT CONCILIVM

ARELATENSE. III. XXIIII. EPISCOPORVM, ERA. CCCCLXI. **D**



ARTIANO AVGVSTO OPILIONE ET VINCO

malone consulibus. viii. idus Iulii cū voluntate dei ad dedicationē basilice sancte Marie in Arelatensi ciuitate sacerdotes domini cōuenissent, cōgruū eis & rationabile vīsum est, vt primū de obseruādīs canonibus attentissima sollicitudine pertractātes qualiter ab ipsis ecclesiastice regule, seruarentur salubri concilio definirent. **E**

Capitulum primum.

Et quia in ordinandis clericis antiquorū patrū statuta nō ad integrū (sicut expedit) obseruata esse cognoscuntur ne forte quorūcūq; importunis, & inordinatis precibus sacerdotes domini fatigentur, & ea que totiē sunt precepta trāsgredi cōpellantur, hoc inter se obseruandū esse definiunt, vt nullus episcoporū diaconū ante viginti quinque annos impleat ordinare presumat, episcopatus vero vel p̄byterii honorem nullus laicus ante premissam anni conuersionem, vel ante triginta annos etatis accipiat.

Capitulum secundum.

Nullus penitētem, nullus digamū, nullus viduarū maritos in predictis honoribus audeat ordinare, & licet hec iam prope omniū canonum instituta contineant, tamen ne cuiq; sacerdotum supplicantiū (sicut iam dixim⁹) importunitas vel suggestio iniqua subrepat necesse fuit, vt nūc seueriorem regulā sibi velint domini sacerdotes imponere, & ideo quicūq; ab hac die cōtra ea que superi⁹ sunt cōprehēsa clericū ordinare p̄sumperit, ab ea die qua ei potuit hoc approbari anno integro missas facere non p̄sumat, quā rem si quis obseruare noluerit, & contra cōfessum fratrum faciens missas celebrare presumpserit, ab omniū fratrum charitate nouerit se alienū, quia dignum est vt seueritatem ecclesiastice discipline sentiat qui salubriter a sanctis patribus instituta obseruare contemnit. **F**

Capitulum tertium.

Et licet de laicis plixiora tēpora antiqui patres ordinauerint obseruāda, tamē quia accrescūt nūmeri ecclesiarū, necesse est nobis sine p̄iudicio dūtaxat canonū cōstituere antiquorū, vt null⁹ metropolitānorū cuiūq; laico dignitatē ep̄atus tribuat, sed nec reliqui p̄tiffices p̄byterii vel diaconat⁹ honore cōferre p̄sumāt nisi anno integro fuerit p̄missa cōuersio. **G**

Capitulum quartum.

Si forte aliquis clericorū regulā discipline ecclesiastice subterfugiēs fuerit euagat⁹ quicūq; eū susceperit, & illū p̄tiffici suo nō recōciliauerit, sed magis defendere p̄sumperit ecclie cōmunionē priuetur. **H**

Cesari⁹ in xp̄i nomine ep̄s definitionē hāc sanctorū fratrum meorū vel meā relegi, & subscripsi. Cōtū melius ep̄s cōsensū & subscripsi, filiargi⁹ ep̄s subscripsi, p̄taxatus ep̄s subscripsi, maximus episcopus D. ii.

CONCILIVM VALENTINVM.

subscripsi, Iulianus episcopus subscripsi, Florentius episcopus subscripsi. Itē cyprianus episcopus subscripsi. Celestinus episcopus subscripsi, proitianus episcopus subscripsi, Eucherius episcopus subscripsi, Catafronius presbyter directus a dominis meis agricio, & seверо episcopis subscripsi, ego Desiderius presbyter directus a domino meo Iohanne episcopo consensi, & subscripsi, Leontius presbyter directus a domino meo constantino episcopo subscripsi. Ego methorius directus a domino meo galliano episcopo consensi & subscripsi.

Explicit concilium Arelatense tertium.

INCIPIUNT CAPITVLA CONCILII VALENTINI.

- | | | | |
|-----|--|--|---|
| i | De digamis non consecrandis. | sacrificiis demonum, vel incesta lauatione polluerunt. | |
| ii | Ut deuota si se maritauerit vel mechata fuerit, penitentie deputetur. | iiii | Ut sacerdos vel leuita si de se crimen aliis quod confitetur deponatur. |
| iii | Circa eorum vero personas qui se post vnum, & sanctum lauachrum vel profanis | | |

Expliciunt capitula.

INCIPIIT CONCILIVM

VALENTINVM. XXX. EPISCOPORVM ERA. CCCCXIII. SVB GRATIANO, ET VALENTINIANO IMPERATORIBVS GRATIANO. III. ET QVINTINO CONSVLIVS.

A



ILECTISSIMIS FRATRIBVS PER GALLIAS, & quinq; prouintias constitutis episcopis, Fegadius, Emerius, Florentius, Artimius, Emilianus, Britto, Iustus, Eufodius, Rodamus, Euortius, Cretus, Concordius, Constantinus, Paulus, Anterius, Felix, Neuterius, Urbanus, Simplicius, & Vincentius episcopi in domino salutem. Transactis valentinus omnibus & in dei nomine in statu meliore compositis que fuerunt cepta causa dissidii, quorundam fuit patrum utilis & religiosa suggestio retractata de his que nec recipere possumus ob ecclesie sanctitatem, nec tamen usquequaque consuetudinis causa damnare, ita enim per omnes ecclesias eiusmodi vitii germe inoleuit, ut ad plena remedia non facilis sit recursus, certe non sine vercundia eorum quibus causa contigit subcissum quod circa fratres generat edium, moderateque consilio ea caute ratio seruata est, que & scandala submoueret & sanctitatem ecclesie custodiret.

Capitulum primum.

B

SED et ergo neminem post hanc synodum qua eiusmodi illicitis vel sero succurritur de digamis, aut inter nuptiarum maritis ordinari clericos posse, nec requirendum vtrum ne initiati sacramentis diuinis, aut gentiles hac se infelici sorte necessitate maculauerunt.

Capitulum secundum

nota de his que se deo non reserunt, deinde in bñ

C

De puellis vero que se deo vouerunt, si ad terrenas nuptias sponte transierunt, id custodiendum esse decreuimus, ut penitentes non statim ad penitentiam recipiantur, & cum data tamen fuerit, nisi plene satisfecerint deo in quantum ratio poposcerit, eisdem communicatio differatur.

Capitulum tertium.

D

Circa eorum vero personas qui se post vnum & sanctum lauachrum vel profanis sacrificiis demonum vel incesta lauatione polluerunt, eam censure formam diximus esse seruandam, ut his iuxta synodum nicenam satisfactionis quidam aditus non negetur, ne infelicibus lachrymis vel solatii ianua desperationis claudatur, acturi vero penitentiam usque in diem mortis non sine spe tamen remissionis, quam ab eo plene sperare debebunt, qui eius largitate & solus obtinet, & tam diues misericordia est, ut nemo desperet, deus enim mortem non fecit, nec letatur in perditione viuorum.

Capitulum quartum.

E

Nec illud fratres scribere alienum ab ecclesie utilitate censuimus, ut sciretis quicumque sub ordinatione vel diaconatus, vel presbyterii, vel episcopatus mortali crimine dixerint se esse pollutos, a supradictis ordinationibus submouendos reos scilicet vel veri confessione vel mendacio falsitatis. Neque enim ab-

solui